

Gelijkheid

Alexandra Markusse (1974),
uitvaartondernemer en Mindful
Analyst bij www.schrijfmoed.nu.

Vorig jaar adopteerden wij de zwarte dracht in het project 'gelijkheid' van Rem van den Bosch. Het project begon als een signaal aan enkele gemeentebesturen die weigerden de regenboogvlag te hijsen. Rem maakte twaalf fotosessies met negen verschillende modellen: Zeeuwse meisjes, gehuld in doorde-weekse Walcherse dracht. Er waren voor ons een aantal overwegingen om het project te steunen. Uiteraard vanwege het thema, maar niet minder om aandacht te vragen voor rouw en verdriet. Voor ons is deze adoptie ook het symbool van eendracht en rust.

Vroeger was er eendracht in rouwkleding. In veel culturen werd rouwkleding gedragen en in de Europees-christelijke cultuur waren er in verhouding veel tradities en gebruiken rondom de kleren die men tijdens de rouw droeg. Hieronder vielen het gebruik van de neutrale kleur zwart, het vermijden van glanzende materialen en sieraden, en het dragen van een sluier door vrouwen en een rouwband door mannen. In Europa waren er vooral in de 19e eeuw zeer uitgebreide regels over hoelang en hoe er gerouwd moest worden. In de eenentwintigste eeuw werd het dragen van rouwkleding meestal beperkt tot de periode rond de begrafenis of crematie. In de periode van rouw werden traditioneel verschillende fases onderscheiden. Men sprak over 'volle rouw', 'tweede rouw' en 'half rouw'. En naar gelang de fases werd verschillende kleding gedragen. Na de Tweede Wereldoorlog is het dragen van rouwkleding in grote delen van West-Europa verdwenen.

Met het verdwijnen van rouwkleding en daarmee de duidelijke voorschriften zien we tegenwoordig dat we op een uitnodiging tot het bijwonen van een uitvaart niet meer zo goed weten hoe het nu eigenlijk hoort. Vaak is het rouwbericht nu leidend en wordt er soms gevraagd om een bepaalde kledingkleur of -stijl. Maar als dit niet in het rouwbericht gevraagd wordt, zul je zelf goed moeten kijken naar het rouwbericht. Is het rouwbericht klassiek en conservatief, dan past een klassieke outfit goed. Is er geen duidelijkheid?

Uitvaartverzorging Alexandra Markusse

Albert Plesmanweg 15J, 4462 GC Goes • 0113-214291 • info@uitvaartinzeeland.nl • www.uitvaartinzeeland.nl

Bij Alexandra

Kreukelmarkt 16, 4461 HW Goes • 06-10730321

Dan zou het bij het bijwonen van een uitvaart in ieder geval niet misstaan om gepaste (rouw)kleding te dragen. Althans, er is vast wel een middenweg tussen rouwkleding en het minirokje, strandjurkje met spaghetti-bandjes, teen- of badslippers van vandaag aan de dag.

Ook is het voor de omgeving moeilijker in te schatten hoe we iemand in de periode na de uitvaart moeten benaderen. Rouwenden voelen zich vaak alleen in het rouwproces, omdat er weinig over wordt gepraat of omdat er te weinig tools zijn op een normale manier met rouw om te gaan. Zij ervaren dat mensen het spannend vinden om een gesprek met een rouwende aan te gaan en zwijgen het onderwerp maar dood, waardoor er ongemakkelijke stiltes in een gesprek vallen. Toch kan het zomaar zijn dat degene die het onderwerp niet aansnijdt meer met je bezig is dan je denkt. Maar je mag je als rouwende ook best laten zien. Of dit nu zo opzichtig moet zoals vroeger is de vraag, maar je mag je verdriet best zichtbaar maken en daar aandacht voor vragen. Zo krijgt een ander ook oog voor jou. Er is vaak van beide kanten een te afwachtende houding. De een vraagt zich af of het een goed moment is om het gemis te benoemen en de ander wacht af of het gemis benoemd wordt. Kom naar elkaar toe, want het mogen vertellen van jouw verhaal zorgt ervoor dat je de veranderende werkelijkheid kunt leren aanvaarden. Het daarbij mogen uiten van emoties helpt om over het verlies heen te komen. Het is een grote troost dat je daarbij gehoord en gezien wordt. Als je verbinding voelt met jezelf en de mensen om je heen, kan de acceptatie van het veranderde leven groeien. Doe dus beiden een stapje dichterbij; dan horen rouw en verdriet er, op een natuurlijke manier, als vanzelf bij.

In ons verdriet en gemis zijn we tegenwoordig onzichtbaar en tegelijk gelijkgestemden. Met de adoptie van het Zeeuwse meisje in zwarte dracht willen we daar oog voor hebben. Oog voor eendracht en rust. Want in rouw komt er veel op je af. Daarom is het belangrijk om ook je rust te pakken, zodat je weer met hernieuwde energie door kan. Maak verdriet dus draagbaar.

Alexandra Markusse

Er is vast wel een
middenweg tussen
rouwkleding en het minirokje

Foto's: Rem van den Bosch